

← **Borr & Spräng**
Läs mer på sidorna 14-17

← **Årets stipendiat**
Läs mer på sidan 14

Ledaren
1 000 000 000 000 kr

UTVECKLAD I SAMARBETE MED:

En plötslig köldknäpp i Bromölla

SmartROC T35/T40 är testad av verkligheten.

Innan nya produkter tas i drift har vi testat dem grundligt men inget kan jämföras med den prövning de utsätts för av verkligheten. De sextio SmartROC T35 och T40 som under två år testats av svenska bergväggar, höststormar och leråkrar har tillsammans avverkat nära 150.000 timmar. Under så lång tid händer en del, både förutsett och oförutsett. Varje år uppdaterar vi därför maskinerna baserat på insikter från fältet.

Läs mer på testadavverkligheten.se

I 000 000 000 000 kr

Rubriken ovan är den siffra som Sverige ska satsa på infrastruktur tillsammans med en del annat under tiden 2022-2033. Alltså en biljon, eller tusen miljarder svenska kronor. Svindlande siffror, och det är också den största satsningen på infrastrukturinvesteringar i modern tid.

Bergsprängningsentreprenörer, maskinentreprenörer, byggföretag, ja i stort sett de flesta verksamheter som på ett eller annat sätt bygger Sverige, har under ganska lång tid haft fullt upp med arbete. Kanske till och med överfullt.

Vissa perioder har det pratats om en stundande lågkonjunktur som aldrig inträffat. Trots t. ex. en världsomfattande pandemi.

Som jag skrev i förra numret av BEF-Nytt står vi nu inför nya hot. Cementkrisen på Gotland, kriget i Ukraina – en skenande inflation och stigande räntor. Så, vad ska vi då tro? Ska vi lyssna på Regeringens ord om de största investeringarna någonsin eller ska vi börja se om vårt hus och förbereda oss för sämre tider.

Frågeställningen är på intet sätt ny i ett historiskt perspektiv. Och, svaret är lika gammalt det. Ingen vet. Men så mycket kan man väl säga med någorlunda säkerhet att rådande situation kommer att påverka oss alla, på ett eller annat sätt, negativt. Då menar jag nödvändigtvis inte att alla jobb kommer att försvinna över en natt. Men brist på material, dyrare energi och dyrare råvaror kommer leda till sämre möjligheter till "lättförtjänta" pengar".

Så, det kanske finns anledning att se över sin verksamhet. Ord som är lätta

att säga men desto svårare att genomföra. Att anpassa sitt företag inför framtiden är alltid oerhört svårt. Både när det gäller att utöka likväl som att minska eller behålla nuvarande nivå. Trots allt så måste de jobb som man har idag och som kommer i närtid utföras. Det kräver resurser som man inte alltid har och då är det lätt att investera i ny utrustning och att anställa mer personal. Vilket kan få negativa konsekvenser sett i ett längre perspektiv.

Det finns givetvis ingen universalösning. Men, någonting som jag märkt under de 20 år som jag på ett eller annat sätt varit en del av BEF är att det kontaktnät som medlemsföretagen skapat sinsemellan varandra. Att man hjälper till om man har möjlighet. Det är idag många utav våra företag som köper borrning, hyr sprängare etc. av andra BEF-företag när det krisar om resurser i det egna företaget. Något som är mycket glädjande och visar på vilken nytta en branschorganisation kan göra genom att man lär känna andra i föreningen när man träffas på konferenser, utbildningar och mässor eller bara genom att tillhöra samma familj.

Sedan får vi hoppas att domedagsprofeterna, inklusive mig själv, har fel om att vi är på väg mot sämre tider. I alla fall för bergsprängningsbranschen.

*Jan Johansson
VD BEF
jan@bef.nu*

(Nya) Entreprenadindex E 84 Maj 2021 - Maj 2022

112	Bergarbeten (Markarbeten)	9,3 %
411	Sprängningsarbeten (Bergrum o tunnlar)	14,5 %
3011	Arbetslöner, Bygg + Anl.avtalet	2,4 %
3015	,Väg- och banavtalet	2,4 %
3016	, Underjord	2,4 %
511	Konsultuppdrag	3,6 %
4011	Tjänstemannalöner	3,6 %

För mer information och hjälp ring föreningskontoret.
Äldre Index hittar ni på www.byggindex.scb.se

Bergmaterialindex

2016	2016	2016	2017	2017	2017	2017	2018	2018	2018	2018	2019	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2020	2021	2021	2021	2021	2022	2022	2022	2022	april 2022*	mars 2022
kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1**	kvartal 2**	kvartal 3**	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	januari	februari	mars	april	mars	
120,9	122,5	122,5	122,5	123,4	125,0	125,0	124,8	125,6	127,2	127,2	127,2	128,1	129,8	129,8	129,8	129,8	129,8	129,8	133,8	133,8	133,8	133,8	133,8	133,9	133,9	133,9	133,9	0,0
125,4	125,5	125,6	127,9	128,4	129,1	129,3	129,1	130,6	131,3	132,5	134,4	136,3	136,6	136,4	134,8	133,7	134,2	133,5	134,2	134,8	135,7	137,3	139,6	138,8	140,0	142,5	142,5	1,8
106,7	106,8	107,0	107,9	108,6	109,0	109,4	110,5	111,6	112,5	113,2	114,8	116,3	116,7	117,4	118,5	119,0	119,1	119,0	120,0	121,4	123,4	125,1	125,6	128,6	128,6	128,6	128,6	0,0
121,9	122,1	122,6	123,2	124,6	125,1	126,0	126,9	128,9	129,7	130,1	130,5	132,4	132,7	132,9	133,2	132,3	132,4	133,0	135,0	135,6	137,2	139,3	141,9	143,6	144,9	146,8	146,8	1,3
105,9	110,2	110,3	117,4	113,6	116,5	117,5	117,8	119,9	125,0	132,8	144,1	136,0	128,8	129,4	129,6	115,0	109,0	120,1	117,0	125,4	130,0	162,0	211,9	211,9	211,9	206,1	206,1	-2,8
115,5	117,4	123,6	126,8	124,6	121,8	128,7	132,4	140,9	145,7	148,1	143,5	148,5	146,4	148,0	144,1	124,4	126,9	125,8	139,5	145,6	157,9	174,6	185,9	198,6	220,1	231,3	231,3	5,1
96,6	98,0	99,3	102,3	104,6	104,7	104,9	107,0	110,0	111,9	112,6	111,4	113,4	113,4	113,6	112,0	111,9	110,4	111,3	113,9	119,4	127,7	135,2	137,2	138,9	141,1	146,8	146,8	4,1
5,5	5,2	4,9	5,2	5,4	5,2	5,2	5,3	5,3	5,3	5,3	6,1	6,1	6,0	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,8	6,8	6,4	6,8	6,8	6,6	6,6	7,0	6,6
109,2	109,4	109,8	110,3	111,0	111,6	111,9	112,1	113,0	113,9	114,3	114,2	115,3	115,8	116,2	115,8	115,4	116,5	116,5	117,1	117,6	118,4	119,9	121,8	121,2	122,2	124,4	124,4	1,8
101,5	102,4	103,2	104,5	105,2	105,6	106,4	107,3	109,3	110,8	111,6	111,8	113,1	113,3	113,6	113,2	111,1	111,1	111,5	114,2	116,2	119,3	123,5	126,9	128,7	131,0	133,3	133,3	1,7

*) Beräknat på indextal med flera decimaler
**) SCB har inte beaktat Coronarelaterade stödåtgärder

Ny metod för beräkning av räntan
R) Rättat

www.sverigesbergmaterialindustri.se

Adressen till kontoret i Lidköping är:
BEF, Nya Stadens Torg 6, 531 31 Lidköping

Ni når oss som vanligt på:
Jan Johansson 070-899 91 54
Anette Broman 070-693 68 98

WHEN THE GOING GETS TOUGH RANGER™DXR

Radiostyrda, hyttlösa Ranger™DX600R och Ranger™DX800R är pålitliga kraftpaket för säker och produktiv borrhning vid tuffa markförhållanden i anläggningsarbeten, bergtäkter och ovanjordsgruvor.

Med en lättare och rörligare konstruktion, kraftfull motor med låg bränsleförbrukning och en roterande överbyggnad för suverän borttäckning, gör den jobbet även i svår terräng.

Läs mer på
ROCKTECHNOLOGY.SANDVIK

Svensk verkstadsindustri blomstrar

Det lilla brukssamhället Ockelbo har en lång tradition av industri som sträcker sig ända tillbaka till 1600-talet. Idag är jag på besök hos Ockelbo Drilling Tools AB tillsammans med LIFA, välkända borrstålsleverantörer hos de flesta av oss.

Starten för studiebesöket börjar i Falun där LIFA har sitt huvudkontor. Per-Erik Lindström, företagets ägare och VD, möter upp tillsammans med Tobias Jernberg som fungerar som säljare i södra och mellersta delarna av landet. Medan vi dricker en kopp kaffe berättar Per-Erik om sig själv och hur allt tog sin början.

– Efter flera år som gruvarbetare i Falu Gruva studerade jag på Bergsskolan till Ingenjör inom Gruv & Anläggningsteknik. Efter examen började jag arbeta på Tamrock,

berättar Per-Erik. – Sedan blev det en del utlandsuppdrag innan jag startade företaget 1994 med att sälja bergborrtrusning. – Idag, fortsätter han, är vi 7 anställda och omsätter ca 35 miljoner. –

– Vi har, förutom här i Falun, kontor med lager i Järfälla i Stockholm och Norsjö i Västerbotten. Förutom kontor och lager erbjuder vi slipservice samt att vi också levererar produkter i egen regi från dessa orter.

LIFA's produktsortiment innehåller det mesta inom bergborrning. Borrstål, borrkronor, brunnborrningsutrustning och även spett till hydraulhammare. Per-Erik understryker, med viss stolthet, av alla produkter som produceras är det mesta av svenskt stål och tillverkningen sker till stor del i Sverige och Norge samt en del i övriga Europa. – Jag tycker det är en viktig aspekt i dessa tider när vi

Ulrika, Tobbe och Per-Erik

pratar om miljö och hållbarhet och, inte minst, att kunna leverera produkter med hög och jämn kvalitet.

Per-Erik bor till större delen i Couer d'Alene som ligger i delstaten Idaho i USA där han också driver företaget, RockTech USA, som säljer prospekteringsutrustning. – Men, jag kommer alltid tillbaka till Sverige med jämna mellanrum, säger Per-Erik och tillägger att han då bor i sin sommarstuga i vackra Nusenäs, känt för sina dalahästar.

Innan vi sätter oss i bilen för avfärd mot Ockelbo tar vi en rundvandring på

kontoret och lagret där Ulrika Dahlman sköter en stor del av ruljansen. I de ändamålsenliga lokalerna försöker man att vara så uppdaterade som det går med produktsortimentet så att man kan serva sina kunder som kommer dit och hämtar, eller för utkörning direkt ut till arbetsplatserna.

Vi åker de knappa 10 mil till Ockelbo och Ockelbo Drilling Tools AB. Väl på plats tas vi emot av Daniel Gyllner. Daniel, som sköter de flesta kundkontakterna, eller som i dessa tider när man har engelska titlar och uttryck,

**A complete rock service
People make
the difference**

Nobody gives a better
blasting performance...

Hugelsta, 635 02 Eskilstuna.
Tel: 016 13 90 77 Fax: 016 12 87 10

EPC-SVERIGE **EPC
GROUPE**

The Equipment

The Shotfirer

The Team

Ulrika Dahlman

Moderna robotar automatiserar produktionen.

Moderna robotar automatiserar produktionen.

Customer Service. – Fast i själva verket fungerar jag mest som allt-i-allo, säger Daniel.

Nu är jag nyfiken på historiken om företaget och Daniel backar bandet tillbaka till 1945 då det startades upp en tillverkning av verktyg för berg och stenindustrin. 1980 såldes företaget till Fagersta AB under namnet Secoroc som i sin tur, 1988, såldes till Atlas Copco och blev då Atlas Copco Secoroc AB, nuvarande Epiroc. Men, 2019 sålde Epiroc fabriken till Monark AS. Ett norskt familjeföretag med anor från 50-talet

som tillverkar borrkronor och borrstål. Det sägs att Monark var i Ockelbo för att köpa verkstadsutrustning men att det slutade med att man köpte hela fabriken.

Efter det att Monark tagit över är optimismen stor på företaget. Den gamla bruksandan sitter i väggarna och den kunskap och erfarenhet som den ca. 60 man stora personalstyrkan besitter är mycket hög. Framtidsutsikterna är goda och just nu har man gjort en stor investering i en ny produktionslina för tillverkning av skarvstänger. Just nu pågår arbetet för fullt med att starta upp den

automatiserade tillverkningsprocessen av skarvstänger i dimensionerna T38 till T51. Där finns det en stor efterfrågan, inte minst från de svenska kunderna.

Produktionen består, förutom verktyg till stenindustrin, av helstänger och konstänger samt skarvstänger i klenare dimensioner.

Daniel tar oss med på en rundvandring i fabriken och jag imponeras direkt av vad jag får se. – Här, visar Daniel, har vi en liten specialtillverkning, där vi kan smida lite specialverktyg efter öns-

BEF erbjuder kursen bergsprängning för beställare.

Kursen är en heldag.
Kan arrangeras på valfri ort.

Bergsprängning för beställare!

De beställare som upphandlar bergsprängning i ett projekt bör ha grundkunskaper om vad bergsprängning handlar om. I denna kurs förmedlar vi kunskap om vad den som köper bergsprängning ska tänka på. Kursens innehåll belyser bland annat regelverket kring sprängning och sprängämne, dolor, samt förfrågningsunderlag och omgivningspåverkan.

För information och bokning, kontakta oss
anette@bef.nu

kemål från kunderna. Det är främst produkter för stenindustrin i form av spett och kilar samt annat som behövs för den typen av arbeten.

Vi fortsätter till helstångs, kon och skarvstångsproduktionen. Där är det robotar som hanterar stängerna i de olika momenten som krävs. Det är alltid lika imponerande att se dessa industrirobotar in action. – Beroende på vad vi ska tillverka så kan vi enkelt använda samma produktionslinor bara genom att byta de olika smidesverktygen, berättar Daniel.

Det är mycket på ett järnspett, lyder ett talesätt och i detta sammanhang är det väldigt träffande. Från det att man får stängerna i olika längder från Sandviken med sina spolhål, ska det smidas och härdas, gängor ska svarvas, riktas, målas och till slut etiketteras och packas för leverans till kunderna som finns i hela världen.

Trots all automatisering är det en hel del arbete som kräver mänsklig hand. Ett exempel är när man löder fast hårdmetallskäret på stängerna. Ett moment som ställer höga krav på operatören.

Jag tackar Daniel för ett mycket intressant studiebesök där jag med egna ögon fått se och uppleva att svensk tradition och basindustri fortfarande lever och frodas. Stort tack också till Per-Erik och Tobbe och önskar lycka till i framtiden, nu också som generalagent i Sverige för Monarks produkter.

Packat och klart för leverans till sydamerika.

Daniel Gyllner visar verktyg för stenindustrin.

Förbereder för leverans till kund.

Lödning av hårdmetallskär.

SUPER WEDGE

Sveriges ledande bergspräckare

RBT
Rockbreaker Tools AB

www.rockbreakertools.se

Beställ sprängskyltar, flaggor & BEF produkter

www.bef.nu/butiken

BEF säljer aluminium-, magnet- och plastskyltar för användning på bl a fordon och sprängämnesförråd, sprängflaggor och BEF jackor. Skicka din beställning via mail med information om produkt, antal och leverans- och faktureringsadress så skickar vi er beställning omgående.

Beställ via mail till anette@bef.nu

BEF Butiken

- > Sprängskyltar
- > Sprängflaggor
- > BEF produkter

Aluminiumskylt Sprängämnesförråd Romb

350 x 350 mm

Pris: 250 kr/st

Aluminiumskylt Sprängämnesförråd Rund

300 x 300 mm

Pris: 250 kr/st

Magnetskylt Fordon Romb

200 x 200 mm

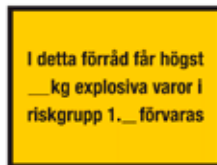
Pris: 100 kr/st

Magnetskylt Fordon Rund

180 x 180 mm

Pris: 100kr/st

Plastskylt Sprängämnesförråd

400 x 300 mm, monteras på insida Pris: 100 kr/st

Sprängflagga Sprängning pågår

180 x 180 mm

Pris: 50 kr/st

BEF Jacka Craft – Herr

Craft Isolate Jacket med BEF logotyp på höger arm. Storlek: M, L och XL

Pris: 800 kr/st

BEF Jacka Craft – Dam

Craft Isolate Jacket med BEF logotyp på höger arm. Storlek: M, L och XL

Pris: 800 kr/st

Nya bestämmelser kring skyltning

Nya bestämmelser kring skyltning av sprängämnesförråd gäller fr o m 2019. Skyltning ska också ske av fordon när man har sprängmedel på fordonet under arbetsdagen. Beställ enkelt de skyltar du behöver i BEF Butiken.

Vad saknar du i BEF butiken?

Tipsa gärna oss kring vilka produkter som du vill se i BEF Butiken, anette@bef.nu. Vi tar fram produkter som våra medlemmar efterfrågar.

www.bef.nu/butiken

Förändringar i lagstiftningen – Hur blev det?

Den första augusti i fjol genomfördes skärpningar i Lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE. Den största förändringen innebär att man som tillståndsinnehavare ska anmäla till myndigheten vilka som deltar i hanteringen av explosiva varor, som då ska lämplighetsprövas av myndigheterna.

Även om ändringen trädde ikraft 1 augusti så fanns en övergångstid på 6 månader, då det var ett stort antal deltagare som skulle anmälas. Nu har vi passerat detta och vi på BEF tillsammans framförallt KCEM (sprängämnesleverantörernas organisation) har utvärderat effekterna av lagstiftningen.

Ändringarna som genomförts skedde väldigt snabbt för att vara i Sverige och med facit i hand så kan det konstateras att det är en del som skulle kunnat gjorts bättre.

Cirka 1,5 % av de som anmäls har inte godkänts, och frågan som då kommer är av vilken anledning som de inte blivit godkända.

Sammanfattningsvis följer några punkter där det förefaller tveksamt varför personer inte godkänts:

- Några fortkörningar eller andra "smärre" trafikförseelser.
- Brottsbelastade personer som "rårkar" vara mantalsskriven på samma adress som den anmälda deltagaren.
- Snatteri, häleri och narkotikabrott.

- Mopedfylla
- Avtjänade brott som ligger flera år tillbaka i tiden.
- Personer som innehar vapenlicens, men inte godkänts.
- Personer som godkänts av en tillståndsmyndighet men nekats av en annan (olika kommuner, MSB-kommun).

I våra underhandskontakter med myndigheterna har de uppmanat företagen vid tveksamma fall att överklaga besluten. Problemet är att i de fall som

Vi levererar i alla väder, till alla miljöer

domstolen dömt har de gått på Polisens yttrande. Förvaltningsrätten menar att Polisens yttrande väger tungt, även i de fall som Polisen inte närmare preciserat varför personen anses olämplig. Till exempel har ett överklagande avslagits på grund av att Polisen angett att personen förekommit i brottsliga eller olämpliga miljöer. I skrivande stund har dock en dom kommit som går den klagande väg, det vill säga att domstolen inte godtar Polisen och MSB's underkännande av personerna som deltagare.

I dialog med Polisen har de hävdade att de inte, på grund av sekretess, alltid kan ange varför personer inte godkänts. Som ett exempel om en person som fått avslag så redovisar Polisen utdrag ur brottsregistret där personen förekommer på grund av en fortkörning, så har de sagt att vi ska lita på dem då det även finns annat, som inte finns med i yttrandet. Detta har visat sig inte stämma i några fall.

En sak som oroade från början var hur långa handläggningstiderna för prövningen skulle bli. Under början av våren var handläggningstiderna acceptabla i och med att processen förbättrats men under senare delen av våren har handläggningstiderna åter blivit oacceptabelt långa.

Förslag till förbättringar

- Se till att Polisens yttrande för personer som inte godkänts blir tydliga så att han eller hon förstår varför man inte godkänts
- Ta fram kriterier på vad som är skäl för ett nekande.
- Gör godkännandet personligt, likt vapenlicensen. Som det är nu så medför det en mängd dubbelarbete och administration när tillståndsinnehavaren är den som ska ansöka för deltagaren. Dessutom så kommer ingen lämplighetsprövning ske förrän när man förnyar tillståndet, vilket

kan betyda 3 år där kommunen är tillståndsmyndighet och så lång tid som 10 år där MSB utfärdar tillstånden.

BEF och KCEM har löpande kontakter med berörda myndigheter för att få till stånd en förbättring. För att ändra i lagen utövar vi påtryckningar på Regeringskansliet och i maj hade vi senaste mötet med dem. Tyvärr så gav det inte mycket då man säger att det är väldigt ansträngt läge, dels på grund av kriget i Ukraina, dels på grund av att det är valår. Man hänvisar också till att det är svårt att ändra i en lagstiftning som är så färsk.

Men, skam den som ger sig. Vi kommer att fortsätta att nöta på och, förhoppningsvis, kommer vi så småningom se ett resultat av detta.

Nitro Consult 50 år

Vi är Europas största konsultföretag inom berg, spräng och mätteknik med rötter i Nitro Nobel.

Idag har vi 100 anställda och är en del av Orica Monitor. Med huvudkontor i Stockholm och tio regionkontor runt om i landet är vi det naturliga valet för företag som utför alla typer av markarbeten.

www.nitroconsult.se
stockholm@nitroconsult.se

Part of **ORICA** Monitor

Årets Bergentreprenör(er)

Det är i år 20 år sedan BEF formellt bildades. I uppstarten så fick vi ovärderlig hjälp av Rune Gustafsson som genom sitt stora kontaktnät lyckades få igång vår förening. Som "tack" instiftades ett pris i hans namn – RG Award eller Årets Bergentreprenör.

Runes kriterier för att uppfylla utmärkelsen bestod av tre sammanfattande punkter, nämligen:

- Entreprenörskap.
- Helhetssyn, dvs förmågan att förstå nödvändigheten av såväl tekniska, ekonomiska och sociala parametrar i företaget.
- Välrenommerad över tid hos samtliga branschintressenter.

Ovanstående beskrivning stämmer mycket väl in på årets pristagare, som inte är en, utan två från samma företag; Roger Johansson och Robert Andreasson från Bohus Bergsprängning AB.

Roger, som är grundaren av företaget halkade, enligt honom själv, in i branschen efter att han gått en sprängkurs för jordbrukare som han fått reklam om i brevlådan. Detta ledde sedermera till att han startade företaget 1990. Genom hårt arbete, skickligt entreprenörskap och, inte minst, kreativa lösningar har företaget utvecklats och växt till ett av de större i landet.

Årets pristagare Roger Johansson och Robert Andreasson.

Roger beskrivs emellanåt som tjurskallig. Främst beroende på förmågan att hitta lösningar på omöjliga uppdrag. Finns inte utrustning att köpa – bygg själv, är en devis som stämmer mycket väl in.

Utmaningar är alltså något som ligger Roger varmt om hjärtat. Det kan man förstå när han fick för sig att paddla kanot och blev en av Sveriges främsta långdistanskanotister. Tjurskallighet även där alltså. Idag stoltserar företaget med ett kanotteam i företagets namn, där Roger numera inspirerar yngre generationer.

Robert Andreasson, som är årets andra pristagare, började helg och sommarjobba på företaget vilket senare blev en anställning i början på 2000-talet. Med tiden blir Roberts roll alltmer arbetsledande och 2015 går han in som delägare i bolaget och 2019 tar han över VD-rollen från Roger.

Att driva ett entreprenadföretag idag ställer stora krav på alltifrån personal-

ansvar till besvärliga beställare. Robert med sitt lugn och att inte vara konflikt-rädd banar väg för ett framgångsrikt företagande. Men allt här i livet handlar inte om arbete och hemmavid är Robert månskensbonde och när tillfälle ges tar han med sig bössan ut i skogen.

Att årets pristagare kompletterar varandra utomordentligt väl enligt Runes formulering förstås nog av de flesta. Tekniska innovationer, goda relationer med kunder och samarbetspartners, kompetent personal, eller som företagets motto – Ingenting är omöjligt, engagemang proffsig och gemenskap.

Idag bedriver man bergarbeten ovan och under jord, bergförstärkning, spräckning och sågning. Kort sagt – det mesta inom berg. Med en omsättning över 250 miljoner och ca 60 anställda ingår man också idag i en större koncern, Nordisk Bergteknik AB, som är en av de största aktörerna i Norden inom berghantering.

Kristian Wallström och Herman Davidsson tog emot priset på Borr & Spräng då Roger och Robert inte kunde närvara.

Tidigare vinnare av Årets Bergentreprenörer

2003 Åke Gustavsson	Kalvsjöholmsbolaget AB	2013 Nils Jansson	Enjis Bergsprängning
2004 Klas Vogler	Voglers Sverige AB	2014 Roland Rask	Anderson & Rask Åkeri AB
2005 Hans Thorängen	Östervallsskogs Allteknik AB	2015 Mats Johansson	MJ Bergsprängning
2006 Emil Fredriksson	Emils Bergentreprenad AB	2017 Bo Jansén	Bergsprängaren Bo Jansén AB
2007 Christian Lindberg	Lindbergs Sprängtjänst AB	2018 Pelle Svensson	Uppländska Berg AB
2008 Niklas Hermansson	Alingsås Sprängtjänst AB	2019 Micke Kauppi	Magnus Schakt AB
2009 Toivo Johansson	Uddevalla Bergsprängning AB	2020-Ingen	
2010 Catharina Nilsson	Lisas Bergsprängning AB	2021-ingen	
2011 Wolgan Carlsson	Norrbottnens Bergteknik	2022 Bohus Bergsprängning	
2012 Kurt Sjökvist	Berg o Byggteknik		

Austin Sverige levererar sprängkapslar över

hela landet. Vår tillverkning sker i Europas största sprängkapsel-fabrik - och sprängkapseln du behöver lagerhålls på alla våra svenska anläggningar.

austinpowder.com/sweden

Borr & Spräng

Efter ett uppehåll på två år var vi nu tillbaka med vår mäs­sa i det lilla formatet – Borr & Spräng tillsammans med Epiroc, Sandvik och Lifa. Denna gången på ett nytt ställe, Happy Tammsvik i Bro.

Fredagen den 13 maj var vädergudarna med oss och solen värmdde i den annars lite kyliga vårdagen. Tillströmningen av utställare och besökare var stort och det märktes att det fanns ett uppdämt behov att äntligen kunna träffas igen. Såväl bland leverantörer som deras kunder. De flesta av utställarna har varit med under alla år som vi arrangerat mässan och särskilt glädjande är att det också tillkommer nya.

BEF tillsammans med Sandvik var­som tradition att dela ut stipendier till bergskolestudenter. Tyvärr så är det idag endast Spångbergsgymnasiet i Filipstad kvar som bedriver utbildning på gymnasienivå med inriktning mot bergteknik. Årets pris tilldelades Sondre Johan Larsson, som utöver en summa pengar även kommer bli bjuden på en studieresa till Sandviks fabrik i Tammerfors.

Ett annat pris, Årets Bergentreprenör

eller RG Award som det också kallas, delades ut under middagen på kvällen. Läs mer om detta på sidan 12.

Eftersom vi denna gång var på ett nytt ställe så finns det alltid saker som kan göras bättre. Vi kommer nu tillsammans med utställare och besökare göra en noggrann utvärdering inför Borr & Spräng 2023.

Stort tack till alla som deltog på mässan!

Utställare

Austin Powder
Bergma
CME
Dundertech
EBS Rental
EPC
Epiroc
Euro Drilling Center

Explosivhund Miljö och Säkerhet
Forcit
Infobric
Impab
L5 Navigation
Lifa
MP Entreprenad

Nordisk Bergteknik
Orica
RBT
Sandvik
SMT
SSE
Terra Roc
Yamamoto Rocksplitter

Slipmaskiner • Slipstift • Gruvlampor
Borrhålsplugg • Fördämningsmattor
Slipskivor • Skjutkabel • Borrkronor
Borrstål • Slangar • Märkfärg
Dammugarpåsar • Skyddskläder
Gruvstövlar • Tillbehör

Serviceverkstad med demomaskiner

WWW.SSE-SVERIGE.SE
0587-145 50

SSE Sverige AB

"En innovativ sprängmedelsleverantör i världsklass med den mest flexibla servicen och bästa personalen"

SSE är en väletablerad civil sprängmedelsleverantör på marknaden, med:

- Utomordentligt högkvalitativ och flexibel service
- Mycket kompetent och kunnig personal
- Lagerhållning och leverans av sprängmedelsprodukter
- Laddning och genomförande av salvor

Genom detta uppfyller vi kundernas behov och överträffar deras förväntningar. Många anser att SSE har världens bästa sortiment och service!

Välkommen till en komplett leverantör av civila sprängmedelsprodukter. på sid 28

HYDRAULISK SPRÄCKNING

Losshållning utan buller, vibrationer eller stenscott

 YAMAMOTO

TEL +46 31-799 91 90

E-POST info@yrs.nu

WEB yrs.nu

EPOK 2022

De senaste åren har samarbetet mellan BEF och KCEM utvecklats och stärkts. En del av detta har varit våra båda organisationers gemensamma intresse i securityfrågor, främst beroende på bland annat skärpningar i lagstiftningen.

KCEM, vars medlemmar består av sprängämnesleverantörer, försvarsindustrin, våra stora gruvföretag, tillverkning av ammunition för jakt och sportskytte, pyroteknik mm. har i alla tider präglats av, och fokuserat på safety och security. BEF's medlemsföretag som är slutanvändare av explosiva varor har givetvis också satt dessa frågor högt på agendan.

Det är naturligtvis stor skillnad på den tillverkande industrin inom explosiver och de som är användare av produkterna.

Men, jag tror att vi som slutanvändare av sprängämnen har mycket att lära av de företag som förser oss med de produkter som vi använder dagligdags. En del frågor ligger väldigt nära, t. ex. vid transporter av farligt gods, men också i andra sammanhang kan vi dra nytta av den kunskap som finns hos KCEM och deras medlemmar.

Det kan vara kunskaper som en föreståndare ska ha, hur man gör riskutredningar, hanteringen i sprängämnesförråd eller utökade kunskaper om sprängämnen som höjer säkerheten vid hantering och användande samt hur man bedömer och skyddar sig mot en yttre hotbild, något som även vi måste beakta i den tid vi lever.

BEF tillsammans med KCEM blir också starkare när det gäller bevakningen och möjligheterna till att påverka våra myndigheter som utformar lagar och regelverk.

KCEM bedriver ett antal populära, och oftast nödvändiga kurser som riktar sig till bland annat blivande föreståndare, skyddsombud eller till de som vill öka sina kunskaper inom explosivämnen m m m m. Man arrangerar också konferenser med högkvalitativa föreläsare som ger deltagarna ytterligare dimensioner i sitt dagliga arbete.

EPOK är en årlig träffpunkt för alla inom explosivvaruindustrin där man knyter personliga kontakter kombinerat med intressanta och givande föredrag. Årets upplaga var förlagd till Hotell Havsbaden i Grisslehamn och samlade

Johan Petri och Alexandra Hellström.

ett 90-tal deltagare i dagarna två, från lunch till lunch.

KCEM liksom BEF, firar tjugooårsjubileum i år och Erik Nilsson, som var med i uppstarten av KCEM och även dess VD de första tio åren, tog

tillfället i akt och berättade om intresseföreningens start och utveckling.

Stort tack till Johan Petri, VD på KCEM samt Alexandra Hellström, utbildningssamordnare, för ett mycket väl genomfört arrangemang.

DOLUTBILDNING

Vet du vilken kunskap personal som hanterar sprängt berg bör ha?

Företagsanpassad dolutbildning för alla i ditt företag!
För info och bokning kontakta
anette@bef.nu

EFEE Konferens

European Federation of Explosives Engineers har sedan år 2000 hållit en världskonferens vartannat år på varierande platser runt om i Europa. Av känd orsak så fick konferensen 2021 ställas in, men nu kunde man återigen genomföra evenemanget. Denna gång i Maastricht i Nederländerna.

EFEE's främsta uppgift är att främja standardisering och harmonisering av utbildning inom explosivområdet i Europa, där ett syfte är att skapa ett gemensamt kompetenscertifikat för sprängarbasar i Europa. Man ska också verka för utvecklingen av sprängteknik, arbetsmiljö och säkerhet inom området. En annan viktig del är också samverkan kring lagar och förordningar samt att samverka med andra närliggande organisationer. En del i detta är också att branschen möts på dessa konferenser där man anordnar ”workshops”, tekniska föreläsningar och givetvis nätverkar med likasinnade.

Till årets arrangemang kom det ca 365 besökare från hela världen och det var ett digert och intressant program där det hölls ett antal föreläsningar om alltifrån tekniska innovationer till olika vibrationsstandarder.

I samband med konferensen hölls också möten, bland annat föreningens årsmöte. Till ordförande valdes Viive

Roger Holmberg mottar utmärkelsen.

FÖR SÄKER SPRÄNGNING!

RUBA GUMMI AB
BRÄNDÅSEN 141
694 93 ÖSTANSJÖ
Hemsida: www.rubagummi.se

TEL: 0582-23010
MOB: 0703-983231
MAIL: info@rubagummi.se

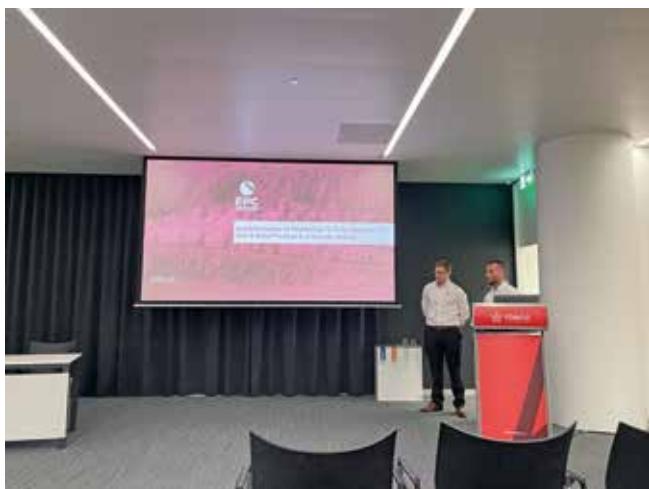
Tuuna från Estland och blev därmed föreningens första kvinna som intar denna post.

Roger Holmberg från Sverige, med ett förflutet från Nitro Nobel, har varit med sedan starten av EFEE och är idag

föreningens sekreterare fick också motta ett pris. Detta delades ut av EFEE's systemorganisation i USA, ISEE. Roger fick priset för sitt gedigna arbete för att ha bidragit till den tekniska utvecklingen och forskningen inom explosivvaruom-

rådet. Stort grattis till Roger.

På grund av att konferensen ställdes in 2021 så kommer man redan nästa år arrangera nästa konferens, denna gång i Dublin.

Alexander Bihlar från EPC Sverige föreläste om digitalisering -borning till sprängning.

EFEE's styrelse med Roger Holmberg (andra från vänster), ordförande Viive Tuuna och Mathias Jern från Sverige (till höger).

VI HJÄLPER DIG LYCKAS MED DINA PROJEKT

HOS OSS HITTAR DU ALLT DU BEHÖVER
FÖR DITT SPRÄNGNINGSARBETE:

- SPRÄNGMEDEL
- TÄNDMEDEL
- ELEKTRONISKA
INITIERINGSSYSTEM
- DIGITALA LÖSNINGAR
- TEKNISK SERVICE

Orica Sweden AB

Gyttorp | 713 82 Nora | orica.com
info.gyse@orica.com | 0587 850 00

BUSADE I BADET		PÅCKADE MED RÅGE	KNAPP VINST	KAN KRÄVA KÄRHJÄLP	HAR KVÄVD EKONOMI	
HATTPLYM					ROCK-MARCELLO	LITET PRICKAS
RINGARUM						
SPLIT MELLAN TVÅ						
BISTODS BORTOM SVERIGE						
BERÖVATS ALL KRAFT						
KOM IGEN!				WÄGNER TRAFIKPLATS		
DESTO	BESVÄRANDE BETEENDE				TAR RÅDIG MED PROBLEM	
TÅLINGEN KRITIK		LÖVTRÄD WISTAM GUNGA				
GÖR GÅLNA SAKER				FYLLA STEVENFIGUR		
I TRAPPHUS					NYHETSBYRÅ	ÄPPLEMECKA BALKANSTAD
GUNGAR PÅ ARBETSTID	RÄCKER HÄSTRÖRELSEN			FRÅGESPEL I TAL		GLÖD KÖLD-SKYDD
BERGSKLÄTT-RARE			DE SJU I ROM	MED 45 GENOM SVERIGE	VATTENLANDSKER	IFRÅGASATT GELLER
LÖPER ETT VARV						AXLA NED-SLAGNA
ÖREBROBLAD		*KALLSTÄLLD*		ISRAELISK ISMKULLE		KASTAS PÅ KOR DRAKE
ORDLÖS SÅNG				AVSÅG SLANGBLÅSA		SÖVDE
KLASSLISTA						FRAS MED DOKI
KÄNT IGEN SIG						NÄRA NAMIBIA GNAGER
DYNASTINLINDA	BLÅSER OMYSIGT ACK!				LABBKÄRL SKÅDA	
DEN LUTAR MEST						
					maggan	VÄLJA BORT
						HALV ARTIST-LADY

Av Margareta Andersson

Namn..... Adress..... Postadress.....

Inlämnas senast den 1 september 2022. Adress: BEF, Nya Stadens Torg 6, 531 31 Lidköping. Märk kuvertet Bildkryss. Fem vinnare får var sin trisslott. Det går också bra att ta ett foto på det lösta krysset och maila till anette@bef.nu.

Lite kort om varför jag skriver i BEF-Nytt

Har haft långvariga kontakter med BEF. Det inleddes med kontakt med Roland Netterlind, om jag inte minns helt fel under 2008. Roland var ett – stabilt sådant – kronvittne i en tvist där det från beställarsidan gjordes gällande att den som beställde ÄTA-arbeten inte var behörig. Det är en invändning som ibland förekommer, men sällan har beställaren framgång med den. I entreprenader är det ofta förekommande att annan än det angivna ombudet agerar.

Efter att tvisten hade löst sig kontaktade Roland mig och frågade om jag kunde vara rådgivare till BEF och dess medlemmar. Självklar tackade jag ja och det har jag inte ångrat. Även om det har varit en hel del "gratisrådgivning", så har det varit mycket givande att få insyn i bergsprängningsbranschen och alla de trevliga, givande och uppskattande kontakterna med medlemmarna, och med Roland och sedan Jan och Anette.

Det har under åren kommit många frågor från medlemmarna och från Roland och Jan. Oftast, när det gäller påståenden om skador i samband med sprängning, har det varit aktuellt att hänvisa till försäkringsbolaget. Försäkringsbolagen har kompetenta handläggare som kan bedöma om det är frågan om ett ansvar enligt miljöbalken (eller på kontraktuell grund) eller om det är ett ogrundat anspråk. Har själv varit ombud i flera tvister där försäkringsbolaget inte ansett att det har förelegat ett ansvar; annars skulle de inte driva tvisten utan reglera skadan. Det kan beträffande ogrundade anspråk röra sig om imålade sprickor eller små fina sprickor i puts; det finns ju alltid sprickor i puts uttalade en putskonsult för mig i en tvist rörande sprängning där vi på grund av processrisken ändå gjorde upp på mindre än en tiondel av kravet. Försäkringsbolagen (ett för sprängaren och ett för fastighetsägaren) stod för processkostnaderna.

Det ingår i försäkringen att försäkringsbolaget hanterar alla krav, och det är viktigt att inte själv uttala sig gentemot den som ställer ett krav. Det kan ju i vissa fall kännas att man faktiskt har orsakat en skada, och att man därför medger detta för den skadelidande. Men då finns en risk för att försäkringen inte kommer att täcka skadan. Det är liknande som "gangsteradvokaterna" instruerar sina klienter, att inte uttala sig i ansvarsfrågan, även om man inte är gangster utan en sedvanligt aktsam bergsprängare. Det ska väl i sammanhanget också till-

läggas att de flesta (inte alla) advokaters debitering skiljer sig från gangsteradvokaternas, det är nämligen verkligt nedlagd till ska ligga till grund för debiteringen. Det är inte så att man debiterar tid för närvaro på en plats som man inte ens har varit på...

Under åren har det även kommit frågor om oseriösa telefonförsäljare och i ett fall gick det vidare till domstol, men kom senare att avslutas i en förlikning. Någon ångerrätt har man inte som företagare, till skillnad mot konsumenter. Detta har varit något som vissa oseriösa telefonförsäljare dragit fördel av. Hade själv en kontakt med en säljare som gav mig ett "jättebra" erbjudande. Kände dock att jag ville kontrollera erbjudandet med butiken jag köpt telefonen från. Säljaren ringde mig när jag satt på ett tåg och ville att jag skulle bekräfta avtalet, genom inspelning. Jag förklarade att vi inte hade något avtal att bekräfta, varvid han förklarade att vi visst hade ett muntlig – icke inspelat – avtal och att jag var väl medveten om detta. Jag sa då till honom att det inte stämde, men jag såg fram emot att han bevisade det muntliga avtalet. Det kunde han givetvis inte (på motsvarande sätt som en muntlig beställning av ÄTA-arbeten kan vara svår att bevisa och därför ska ställas krav på skriftlig beställning). Därefter fick jag från telefonbutiken reda på att man kunde lämna samma erbjudande som telefonförsäljaren. Flera seriösa bolag kom sedermera att säga upp avtalet med telefonförsäljarens bolag.

Olyckor inträffar tyvärr i samband med bergsprängning, även om det oftast lyckligtvis inte leder till vare sig person- eller sakskador. Men där det finns risk för – eller att det inträffar – personskador hamnar man utanför det normala miljöskadorna. Det blir då ett fall som en åklagare har att hantera. Sådana frågor har tack och lov inte varit särskilt förekommande, men i de fall som har skett har min rådgivning begränsat sig

till en hänvisning till (förutom försäkringsbolaget) en brottmålsadvokat. Vid mina kontakter med brottmålsadvokater i sådana sammanhang har det från deras sida – med rätta – framhållits att det är viktigt att sprängaren inte uttalar sig; man kan ju känna skuld, men det är inte nödvändigtvis så att den är straffbar.

BEF har verkat för en kompetenshöjning i branschen. För att öka säkerheten för beställaren infördes Auktoriserad Bergsprängare.

I behovet av kompetensutveckling ligger dock inte bara det som rör själva utförandet, utan även det som rör det affärsrättsliga. Det är viktigt att medlemmarna har förmåga att ta tillvara sina rättigheter när det gäller ekonomin. Jag har förutom frågor som kommit haft kurser för bergsprängare rörande de allmänna bestämmelserna (ABT 04/ABT 06/AB-U 07/ABT-U 07). Har i samband med detta märkt att det inte finns någon djupare kunskap om bestämmelserna, men att det normalt fungerar bra ändå. Det sistnämnda är ju positivt, eftersom en entreprenad som utförs i rätt tid och kontraktsevenligt inte leder till något behov av att penetrera vare sig kontraktet eller de allmänna bestämmelserna. Men närmare kunskap om bestämmelserna kan ge möjlighet till mer ersättning än vad man trott sig ha rätt till. Det är också så att bristande kännedom om bestämmelserna i värsta fall kan leda till att ett bolag går omkull. Och – om man som kompromiss är villig att släppa på ett berättigat krav – för att i en förhandling få en beställare att förstå att man faktiskt bjuder på något förutsätter det att man kan visa på att så också är fallet; du kan inte i en förhandling erbjuda något som motparten ändå uppfattar som gratis.

I femton år arbetade jag på Foyen advokatfirma, som sedan starten utvecklats till en stor aktör med fokus på framförallt beställarsidan. Det var en trevlig arbetsplats med goda kollegor

som jag alltså har kontakten med. Dessförinnan var jag under sju år i domstol, varvid de sista två åren på en förstärkningsenhet som arbetade för att få ner balanserna. Vi hade i uppdrag att avgöra mål som var klara för huvudförhandling, men hade legat i hyllan på avdelningarna och samlat damm. Dessa skulle alla avdelningar skickas ner till oss, som satt på markplanet. Helt plötsligt (!) blev en massa mål klara för huvudförhandling, och vi fick damma av akterna. Det var av förklarliga skäl en mängd misshandlade mål som vi fick hantera. Det var då jag kom i kontakt med entreprenadvister i egentlig mening (även om jag tidigare hade hanterat sådana i begränsad omfattning) och förstod att det fanns en hel del domare som inte tyckte om att hantera dessa. Själv tyckte jag att det var en intressant materia, och framför allt jordnära juridik. Enheten som skapades 1996 har – eftersom det är trevliga människor – i princip (covid som undantag) årliga träffar.

Efter några år i egen verksamhet fick jag erbjudande om att gå till JKN Advokat KB. Inte heller det har jag ångrat.

Det är en utpräglad entreprenörbyrå, inte minst beroende på att jag har tre kollegor som varit bolagsjurister på två av de större entreprenörsbolagen. Vi företräder dock även beställare, men oavsett är utgångspunkten att avtal ska regleras korrekt. Som ovan nämns har vi på förstärkningsenheten årliga träffar, eftersom vi trivs med varandra (något som är viktigt på alla arbetsplatser; det ska vara kul att gå till jobbet, annars kan det kvitta). JKN Advokat är en väldigt trevlig arbetsplats, där kul ibland går före jobb. Men vi levererar ständigt råd, skrivelser och inlagor som våra klienter (som kanske inte vet hur kul vi har) är nöjda med.

Jag kommer att medverka på nästkommande Bergsprängningsdagar 2023. Tanken är att det ska ske dag ett. Hade tidigare ett föredrag efter lunch dag två och kan inte påstå att det var det mest uppskattade föredraget baserat på aktiviteten hos deltagarna. Samtidigt kan det möjligen förklaras av att alla hade deltagit i bergsprängarmiddagen med ”sedvanliga tillbehör”, efterföljande vickning och öppna badtunnor

inpå natten. Så jag kände – för min egen självkänsla – att det måste ha varit förklaringen till avsaknaden av frågor från publiken (skulle ju annars enbart kunna förklaras av det skälet att det handlade om ett tråkigt avsnitt om juridik, men känner att det orimligen kan ha varit fallet då juridik är så kul...)

Jag och mina kollegor hoppas på att vi även framdeles får förtroendet att bistå BEF och dess medlemmar, och att BEF säger till när det blivit mer kul än nytta.

Magnus Wollsen,
Advokat

JKN Advokat KB
Tel: 0700-92 00 64.

magnus.wollsen@jkn.se

Auktorisationsgruppen

Under pandemin så har det varit omöjligt att utföra revisioner av våra auktoriserade företag, likväl att starta upp processen för de företag som vill bli auktoriserade. Istället har vi jobbat med bland annat en total omarbetning av dokumenten som finns i dokumentportalen på hemsidan.

Men nu i juni så träffades auktorisationsgruppen i Örebro för ett möte. Gruppen består för närvarande av, förutom Jan och Anette, Victor Åkesson, Nike Hermans, Bogunnar Andersson samt vår externa revisor Åke Ahlgren.

Anledningen till att gruppen existerar beror på att vi nu kommer att ta ett krafttag för att höja statusen på auktorisationen. Under ett mycket bra möte kom det fram många förslag på hur vi ska jobba med projektet i framtiden. Bland annat håller vi på och tittar på möjligheterna till att använda modern teknik i form av e-learning för att underlätta för företagen att förmedla till befintlig personal och vid nyanställningar och när man hyr in arbetskraft vilka krav som ställs på ett auktoriserat företag och dess personal.

Vi har också börjat se över själva auktorisationsprocessen i syfte att få fler företag att välja bli certifierade och, inte minst, att beställarna ser det som självklart att välja ett auktoriserat BEF-företag i de allra flesta fall.

Auktorisering

Auktoriserade Bergsprängare i dagsläget

Alingsås Sprängtjänst AB	Hallstahammars Sprängtjänst AB	Roger Sprängare
Andersson & Rask Åkeri AB	Hammarö Bergsprängning AB	Skullman Bergsprängning
Andreasson Väg & Bygg AB	Hässlehult Sprängtjänst	Sprängarbeten i Trönedal AB
Berg & Byggteknik i Norberg AB	Källgren & Söner AB	Spräng och Mätkonsult i Nora AB
Bergsprängaren Forsberg AB	Lindbergs Sprängtjänst	Sten & Betongteknik i Katrineholm
Bertil Almqvist Bergsprängning AB	& Pyroteknik AB	Stens Bergborrning
Björknäs Bergsprängning	Lisas Bergsprängning AB	Svensk Maskinborrning
Björnsätters Berg & Transport AB	Magnus Schakt AB	Thorins Sprängnings AB
Cullbergs Bergsprängning AB	NCC Berggruppen	Uddevalla Bergsprängning AB
C. Skönnerud Bergarbeten AB	Nerikes Bergsprängning	Uppländska Bergborrnings AB
Dala Spräng & Grävteknik AB	Nitro Entreprenad AB	Värnamo Sprängtjänst AB
Ducimus Blasting AB	Norrbottens Bergteknik AB	ÅG Sprängare AB
Enjis Bergsprängning AB	RG Bergkonsult AB	Östervallskogs Allteknik AB
Frentab Entreprenad & Söner AB	Robbans Last & Trucktjänst	

NYA PARTNER

Vi hälsar er Varmt Välkommen

MP Entreprenad Service Borås AB

I dagsläget är kalendariet relativt tomt.
Men om du vill prata, ring mig!
070-899 91 54

Lägg till ett Mobilt visuellt ID till ditt vanliga kort!

Hos Nexus får du inte bara ID06-kort, du kan också beställa kort som används för in-utpassering och identifiering (det som också kallas företagskort eller passerkort) och nu kan du även lägga till ett Mobilt visuellt ID som komplement till kortet!

Med ett ID i mobilen kan du identifiera dig visuellt, visa uppgifter om utbildningar och certifieringsnivåer, du kan även lägga till en QR-kod med valfri information.

Hos Nexus beställer du både det fysiska kortet och ett mobila visuella ID, enkelt och smidigt i Nexus beställningsportal. Behöver du råd kring hur kortet ska kodas, hjälp att få rätt säker-

hetsnivåer och stöd för att komma igång, kontakta oss så hjälper vi dig vidare!

Du kan läsa mer om tjänsten för att beställa kort, Nexus GO Cards, här. Mer om Mobilt visuellt ID och hur det fungerar finns här

Låter det intressant? Kontakta oss så hjälper vi dig vidare! customersuccess.ds@nexusgroup.com

Lösningen på BEF-kryss nr 6 2022

							SÄMRE ÄN UT- LOVAT	OKEN- TAGET	H	SKRAJ SOM JÖSSE BULL- GRUNDEN	BER HÄRDIG	PER-ANDERS PERSSON (1990-2001) VAR SPRÄNGTEK- NIKSFORSKARE OCH LUPPFÄNN ETT REVOLUTIONERAN- DE TÄNDSYSTEM. VILKET?			
BAR SIG ÅT SOM EN GRIS	B	Ö	K	A	D	E									
DONA- TORN DVYGT	G	I	V	A	R	E						SKAL- LADE			
DEN SLETT TRÄM FÖR EN SÅDAN	L	E	R	I	G	T						DA MED KPMIL			
H	A	R	V				SKALAS FLÅT- VERK			R	Ä	K	O	R	
PRIS- FES- TEN	R	E	A	N			GÖSTA ADRIAN- WILSSON			G	A	N	KORT KUNGA- RIKE		
GÅNG- GÅNG- JÄRNET	K	N	Ä	L	E	D									
STAN- NADE	B	L	E	V			MYTISK WILHELM			T	E	L	L		
RAMS- ORD VEKS	L	A	N	E											
R	I	M					LYX- KÄRRA			R	R		ULF LANGEFORS (1922-1999) VAR SPRÄNG- ÄMNESFORSKAREN SOM IHOP MED BJÖRN KIHLLSTRÖM, SKREV EN BOK VARS TITEL LÖD, THE MODERN TECHNIQUE OF...		
KORT PÅ BREV	A						ÅRS- TIDER			V	E	C	K	O	R
SKIVSÅS LÄMPLI- GEN I	V	I	L	S	T	O				A	N	T	V	S	E
BÄTAR SOM KÄNNOR	S	N	I	P	O	R									
FRKOM FÖR MÄNFOLK	H	E	R	R	M	I									
JORD- ART	M	O	R	Ä	N										
KÄNNER 'ALLA'	A	P	A	N											
BLAD FÖR LING	K	P													
IBEL- SYSTEM	L	E	A												
VISSA HÄR FENDEL	U	R	P	Ä	R	L									
P	E	T	R	O	L	O									
VAD KALLAS DEN VE- TENSKAPLIGA STUDIEN AV BERGARTENAS UPPKOMST, EGENSKA- PER OCH ANVÄNDNING?	D	R	A												

Av Margareta Andersson

Maskiner & Reservdelar!

Vi säljer och hyr ut tryckluftsdrivna och hydrauliska bergbormaskiner.

I vårt sortiment har vi också gruvlampor, tändapparater, reservdelar, borrh med mera till dig som jobbar inom gruv-, bygg- och stenindustrin.

Vi utför även reparationer på Era maskiner.

Saxdalsvägen 2, Blötberget, 771 65 Ludvika
Tel kontor 0240-374 95, Tel lager 0240-370 01
Fax 0240-376 58
Mobil 070-744 56 66, 070-637 36 29
E post info@gruvteknik.com
www.gruvteknik.com

Bergsprängning på Facebook

Nu har BEF tagit steget ut i cyberrymden på riktigt för att komma ännu ett steg närmare våra medlemmar. Facebook är idag världens största community, så det är klart det måste finnas en naturlig samlingspunkt för alla bergsprängare. BEF har därför en egen sida dit alla som har Facebook kan gå och mingla, diskutera bergsprängning och träffa kollegor inom branschen. Sök på Bergsprängnings Entreprenörernas Förening eller gå in på www.facebook.com/sprangning och tryck sedan på gilla-knappen så kommer ni ha möjlighet att själva skriva inlägg, kommentarer osv.

Varmt välkomna!

”Passiv” medlem

På begäran av flera medlemmar som sålt sitt företag, gått i pension eller av anledning tillfälligt eller för alltid lämnat bergsprängningsbranschen men ändå vill ha en koll på vad som händer inför vi nu medlemsalternativet ”Passiv medlem” (egentlig fel ord för man vill ju egentligen vara aktiv och veta vad som

händer). Medlemskapet innebär att man ex.vis får BEF-Nytt, inbjudningar till stämman och andra typer av möten. Däremot har man inte kvar sin rösträtt. Medlemsavgiften blir 800 kr/år

Intresserade kontakta BEFs kontor.

VISA ERT MEDLEMSKAP – Ger konkurrensfördelar

En undersökning visar att både Proffsbeställare och privatkunder ser en stor fördel i att en entreprenör/hantverkare är medlem i en branschförening.

Därför våga synas. Visa BEF – loggan på brevpapper, fakturor, anbud, maskiner, hemsida mm.

Behöver ni dekaler, digitala loggor, råd eller praktisk hjälp. Ring kontoret så ordnar vi det.

Åter i lager

Köp flaggor – profilerar BEF

Nu har nya flaggorna kommit in, denna gång med en BEF-logga. Det hjälper till att profilera BEF. Använd den flitigt vid postning inför sprängning. Se gärna vad AFS 2007:1 Sprängarbete skriver i 37 § om utrymning, bevakning och initiering.

Flaggorna säljs till självkostnadspris á 160 kr styck exkl moms. Maila beställningen till anette@bef.nu eller ring kontoret 070-693 68 98.

BEF-NYTT som digital bladdertidning på nätet

BEF-NYTT finns även på nätet som bladdertidning via hemsidan. Man läser således som vanligt.

Tipsa eller länka till dem ni vill ska läsa tidningen. Exempelvis beställare och ännu ej medlemmar eller läs själva i pad-

dan.

Våra annonsörer får också ännu bättre spridning av sina annonser.

BORR & SPRÅNG 19
2019-08-15 till 2019-08-16

HÄNT

HÄNT

BORR & SPRÅNG 19
2019-08-15 till 2019-08-16

Attaseteranen Guy Björklund på besök hos **CME**. Christian visar en ny räddningsmask med synre för en timma. CME:s slipmaskiner visas på Sandviks och Epiroc's riggar.

Per Johan Vidén från **EMS, Explosivhund Miljö & Säkerhet**, ossöcker ett större område med explosivhunden Katten. Mycket snabbt hittar de det gömda sprängmedlet. EMS hundar sprövar även djupt liggande dator, narkotika, bomber, gasbäckor, skadedjur, mjögifter osv.

IMPAB i Stockholm och Uddevalla levererar med iflört borststål, bankranor, nackor och tillbehör. Inom tio mils radii utlovas leverans inom 24 tim. De säljer också verkstadsutrustning till återförsäljare i hela Sverige

Sofia, Patrik och Mikael, **LS Navigation**, här förstärkta av David från Upppländska, är glöda att företaget väcker kraftigt i Sverige och nu är dominerande även i Norge. Navigeringssystem sålles sålles i början mest till borrar men nu utrustas grävmaskiner mer och mer.

Fredrik och Tammy från Norrbottens Bergteknik besöker Torbjörn, Daniel och Per-Erik på **LIFA**. Fluvullleverantör är Rabit. Nack-, skav- och styrsätter kommer från P&V vars representant Andy Gibbs står längst t.h.

Tu, Patrik, Nordin, vi **EPC** i samarbete med tung sprängexperts. EPC har utvecklat sina system tekniskt och vill vara en samarbetspartner med helhetslösningar för inmätning, utsättning, borranplaner och laddning, berättar Dennis Persson, ansvarig Sverige Väst/Sydt.

Pålitligt ansvar mögkerna **Brynolf & Ljung EPCS** tillt och Jan Johansson förtäror snabbt kontrollen över sina bankkort.

Säljarna på **Orica** märker att efterfrågan på elektroniskadon ökar stadigt och de är glöda att kunna erbjuda kunderna värdeslödande produkter. Orica tillt var hela tiden fylt till sista stol av sprängare som inte hade så mycket att följa om men desto mer att berättat.

DunderTech introducerar sig på Borr & Språng för första gången. Magnus Wilhelmsson (ägare), Anders Åsberg och Kamel Pluto berättar att de stora produkterna är bergborrkortigt och reservdelar till hydraulisk pneumatiska bergborrmaskiner.

Daniel Fahlén, **Epiroc**, demonstrerar en ny radiostyrningsdisplay för en intresserad yngling.

Niro Consult firar 50-årsjubileum i år. De sprängningsingenjörerna utmanades att analysera och bestämma fem olika typer av vibrationer. Fix, Joachim, Donald, Janne, Maria, Danne, Veronica, Arthur och Mattias, sittande Berka och Andreas.

Sinad (sprängningen), Egelstam och Björnqvist, **EBS AB**, tryt ut typgärdande centraldrummsigare som tar hand om borrkavet från två riggar samtidigt och ger diametri mjöl. Tämning normalt en gång i veckan.

Rocklösmaker Toos-göngen Marcus, Emelina, Steve, Jacob, Daniel och guldsmeden Philip Lanneholt. Emelina Hemberg är ny säljare vid kantzaret i Parille. **RBT** säljer och servar produkter för berg- och stensprängning

Marcus Österberg, **Epiroc**, berättar att kunder har upptäckt hur Flexrac T15 kan utnyttjas på många sätt och fungerar produktivitetöjande när man tänker i nya banor. Flexrac T30 för allt oftare juddämpning både i innerstad och bergtäkt. Smartrac T40 lovaras av kunderna för låg barmtekerkastnad. Epiroc visade också en ny serie höghastighets-bergborrmaskiner och i samarbete med LS ett nytt höjdmätningssystem som håller reda på schakibotten.

Bra slag för **Sandvik**, säger Stefan Persson. Salen skiner och många kunder har besökt oss. Vi har fyra maskiner på plats, Commando DC 130Ri och den helt nya Commando 300 som hade världspremiär i Stavanger förra veckan. Vidare Dino DC 410Ri och vår stora Ranger DX800i som ska väg till Norrbottens Bergteknik på måndag.

Ännu ej medlem – tänk till

Lars Kvarnvik, Värnamo Sprängtjänst AB

BEF är den enda organisation som arbetar med målsättningen att förbättra villkoren för bergsprängningsentreprenörer. Vi gör det med upplysning/lobbning och utbildning samt i samverkan med övriga intresseorganisationer inom branschen. Föreningen arbetar såväl med "kortsiktiga" frågor och förmåner som långsiktiga frågor som ytterst rör vår överlevnad. Ett medlemskap ger stora möjligheter att påverka vår framtid något som både får ses som en stor möjlighet och kanske också en skyldighet mot nästa generations bergsprängare.

Därför; Stå inte utanför, ta en del av ansvaret, ansök om medlemskap i BEF.

BEF behöver Dig
— **Du behöver BEF**

Har du problem eller frågor inom teknik, ekonomi, juridik, arbetsrätt, utbildning, lagar/förordningar osv. så är du välkommen att kontakta oss genom att ringa 070-899 91 54 eller maila info@bef.nu.

Vi kanske inte har svaret direkt men tar fram det och kommer tillbaka eller sänder dig vidare till någon av våra duktiga rådgivare. Som medlem har du rätt till kortare rådgivning gratis av våra rådgivare som tillhör de ledande inom respektive område.

Säkerhetsrådgivare

Fredrik Viking
H Safety AB
fredrik.viking@hsafety.se
070-620 22 74

Fredrik har flerårig erfarenhet som utbildare inom bergsprängning, framförallt sprängkort och dess vidareutbildningar.

Nu har Fredrik blivit certifierad Säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods.

Främst inriktning mot bergbranschen och Klass 1 farligt gods, på väg.

Hör av er för frågor kring säkerhetsrådgivning, och givetvis sprängutbildningar.

Entreprenadjuridik – Allmän Juridik

Magnus Wollsen,
JKN Advokat KB
Tel: 0700-92 00 64.
magnus.wollsen@jkn.se

BEF har avtal med advokat firman JKN Advokat KB angående medlemsservice inom entreprenadjuridik, affärsjuridik och skattefrågor. Vår kontaktperson är Magnus

Wollsen med stor erfarenhet från bygg- och anläggningsbranschen med klienter ifrån UE-leden och BEF:s rådgivare i över 10 år.

Fredrik Wadsjö,
JKN Advokat KB
072 - 360 99 33
fredrik.wadsjo@jkn.se

Rådgivning Geologi

Lars Bergkvist
Nitro Consult AB
lars.bergkvist@nitroconsult.se
Tel: 0708 -81 40 22

”Berka” har lång och stor erfarenhet som bergsakkunnig och inom berggrundsgeologi. Han är väl förtrogen med betydelsen att förstå berget och göra kopplingen till sprängningen. Till vardags jobbar han på berggruppen på Nitro Consult AB. Han är också anlitad av SL som sakkunnig, som har mycket hårda krav när det gäller sprängning intill eller inom deras anläggningar. ”Berka” pratar samma språk som oss bergentreprenörer, vilket givetvis underlättar vid rådgivning.

AMA – Systemet Göran Kers – Kerskonsult AB

Göran Kers
Tel: 070-521 54 69
goran@kerskonsult.se

Göran har mångsidig praktisk och tekniska kompetens från sina många år som entreprenör och konsult i anläggningsbranschen. Han har lång erfarenhet av AMA-systemet och Trafikverkets tekniska bestämmer samt har deltagit i utvecklingen av Trafikverkets system för beskrivning av totalentreprenader. Upphandling, tolkning av förfrågningsunderlag, kostnadsregleringar av entreprenader och kalkylering är hans specialområden.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljö Boring o sprängning
Åke Ahlgren
Tel:070-515 80 24
ake.ahlgren@comhem.se

Åke har ett förflutet i Bygghälsan där han jobbade i drygt 10 år som skyddsing. Han har ett praktiskt förhållningssätt till arbetsmiljö. Handhar också arbetsmiljö i vår utbildning för ”Auktoriserad bergsprängare”. ”Arbetsmiljöfrågor skall lösas nära produktionen är Åkes motto”

Bergsprängarnas självklara försäkringslösning

Tomas Bennetoft Företags säljare
tomas.bennetoft@if.se

Mobil 070 566 03 28
Mer information på hemsidan.

Dolor

Jan Johansson
BEF
jan@bef.nu

Jan har dolor som sin specialitet. Undervisar i BEF Utbildning och har varit sakkunnig i flera utredningar. Samt givetvis gedigen praktisk kunskap från sin egen verksamhet.

Anette Broman
BEF
Utbildningsansvarig /Projektledare
anette@bef.nu
070-693 68 98

TIDNINGEN FÖR BEF-MEDLEMMAR OCH BRANSCHINTRESSENTER

Utgivare

Bergsprängningsentreprenörerna
i Sverige Ekonomiska förening, BEF.

Adress

Nya Stadens Torg 6
531 31 Lidköping
Tfn 070-899 91 54
Mail info@bef.nu
Webb www.bef.nu

Redaktör och Ansvarig utgivare

Jan Johansson
jan@bef.nu

Prenumeration

Tidningen finanseras av BEF och annons-
intäkter. De som önskar prenumerera eller
ett enstaka exemplar, maila till BEF.

Annonser

En annons i BEF-Nytt läses av mer än
tusen beslutsfattare inom bergsprängnings-
branschen.
För information och bokning, kontakta
BEF enligt ovan.

Tryck

SIB-Tryck Holding AB

**Citera gärna BEF-Nytt, men källa
ska anges.**

ISSN 2000-9161

Centralsugare för borrhagnar

DSS 1

Borring
vid sjukhus

Borring
för spräckning
underjord

Typiska användningsområden

- Borring för spräckning.
- Borring i städer där det ställs krav på dammfri närmiljö.
- Borring vid känsliga byggnader.
- Torr borring underjord.

Fördelar med EBS centraldammsugare på arbetsplatsen

- Förbättrad arbetsmiljö för de anställda.
- Anställda slipper hantera borrhaxsäckar.
- Inget borrhax kvar på berget.
- Ingen risk för borrhax i redan borrhaxade hål.
- Inget damm från kax vid sprängning.
- Allt borrhax samlas i centraldammsugarens container.
- Rent avfall. Ingen plast från säckar.
- Enkel inkoppling av centraldammsugaren.
- Ingen extern styrning av dammsugaren från riggen nödvändig.
- Endast 32 amp byggström.

Specifikation DSS 1

Sugkapacitet: En borrhax som borrar upp till 127 mm hål eller två borrhagnar som borrar 102 mm hål.

Uppsamlingscontainer: 8 m³ liftdumper-container.

Nätanslutning: 3-fas 400V, 32 ampere.

Upp till 50 m sugslang under gynnsamma förhållanden.

Helt automatiserad tömning av dammsugarfilter.

www.ebsrental.se

Kvalitetsstämpel

Bergsprängnings Entreprenörernas Förening

Bergsprängningen omgärdas med flera lagar, regler och förordningar än någon annan del av byggsektorn och det med rätta. Misstag som okunnighet och slarv kan få förödande konsekvenser.

Genom branschorganisationen BergsprängningsEntreprenörernas Förening supportras och utbildas medlemsföretagen (ca 100 st som står för 85% av ovanjordssprängningen i Sverige) inom säkerhet,

lagar och förordningar, teknisk utveckling, Kvalitet, Miljö och Arbetsmiljö

Medlemsföretagen förbinder sig att följa föreningens riktlinjer inom dessa områden vilket ger trygghet för våra beställare.

Byggföretagen
Branschförening

Våra medlemmar

Södra Sverige

Adrianssons Bergentreprenad AB, Konga, 070-650 72 67
Almquist Bergsprängning AB, Mjölby, 070-688 41 66
Bergbolaget i Götaland AB, Nässjö, 0380-55 52 60
Borrtema IKPQ Bergsprängning AB, Linghem 070-298 88 34
Hasslö Spräng & Markarbeten, Hasslö, 0733-72 38 30
Huskvarna Terrängtjänst, Huskvarna, 0705-31 21 40
Kalvsjöholmsbolaget AB, Kalv, 0325-511 55
Källgren & Söner AB, Eksjö, 070-509 89 25
MJ Bergsprängning AB, Ryd, 070-511 09 00
Natzéns Sprängtjänst AB, Gnosjö, 070-834 68 20
P-O's Sprängtjänst & Söner AB, Boestad, 070-523 88 20
Värnamo Sprängtjänst AB, Gnosjö, 0705-69 02 50
Österlen Håltagning AB, Hammenhög, 070-525 60 87

Mellan Sverige

Andersson & Rask Åkeri AB, Hofors, 0290-296 00
Berg & Byggtjänst i Norberg AB, Norberg, 0223-217 30
Bergsprängaren Forsberg AB, Nyköping, 070-630 79 31
Björkbackens Entreprenad AB, Mariestad, 0705-35 73 43
Björknäs Bergsprängning, Gräsmark, 070-232 08 80
Björnsätters Berg & Transport AB, Mariestad, 070-572 38 41
BoMa Entreprenad, Ulricehamn, 070-983 75 99
Dala Spräng o Grävteknik AB, 076-112 30 92
Hallstahammars Sprängtjänst AB, Hallstahammar, 0220-124 30
Hammarö Bergsprängning, Skoghall, 070-379 71 79
HMS Maskin AB, Åsarp, 0733-17 22 40
Magnusson & Pettersson AB, Lindesberg, 070-331 35 25
Mases Spräng & Mark AB, Rättvik, 070-584 17 42
Nerikes Bergsprängning AB, Odensbacken, 070-314 92 11
Spräng & Mätkonsult i Nora AB, Nora, 0587-136 41

Sten & Betongteknik i Katrineholm, Katrineholm, 070-867 01 53
Sten-Gunnar Karlsson, Ringarum, 070-523 10 47
Stensätter Maskin AB, Eskilstuna, 070-622 15 36
Tivens Berghantering, Tived 0761- 02 17 74
Uppländska Berg AB, Norrtälje, 0176-766 40
Öregrunds Bergsprängningstjänst, Öregrund, 073-655 03 57
Östervallskogs Allteknik AB, Töcksfors, 070-516 00 64

Stockholmsområdet

Berg och Anläggning i Stuvsta AB, Huddinge, 070-712 32 22
Berglaget i Sverige AB, Järfälla, 076-852 35 98
Bergsprängning Leif Larsson AB, Stockholm, 08-647 46 40
Bergsprängningsfirman KV Larsson sonson AB, Tumba, 070-535 25 75
Bladhs Sprängservice AB, Ösmo, 070-508 11 13
C. Skönerud Bergarbeten AB, Huddinge, 073-316 99 98
Danderyds Berghantering AB, Stockholm, 070-627 27 04
EBS Rental AB, Kungsängen, 070-814 50 35
Enjäs Bergsprängning AB, Åkersberga, 070-226 47 72
EPV Entreprenad AB Järna, 070-245 45 23
Frentab Entreprenad & Söner AB, Gustavsberg, 08-570 260 90
Gnesta Bergbyggare AB, Stockholm, 070-760 20 52
Magnus Schakt AB, Saltsjö-Boo, 070-729 43 68
RG Bergkonsult AB, Värmdö, 070-999 42 49
Skullman Bergsprängning, Färentuna, 070-862 33 12
SW-Sprängtjänst, Märsta, 070-854 01 86
Södertörns Sprängtjänst AB, Huddinge, 070-405 96 95
YB Sprängtjänst AB, Saltsjö-Boo, 070-931 41 64
Åkersberga Bergsprängning, Åkersberga, 070-491 13 11

Västra Sverige

Alingsås Sprängtjänst AB, Alingsås, 0703-33 33 14
Bohus Bergsprängning AB, Hedekas, 070-336 11 68
Cullbergs Bergsprängning, Uddevalla, 0708-81 11 74

Ducimus Blasting, Sjömarken, 070-403 06 01
Fyrstads Bergsprängning AB, Rabbalshede, 070-469 02 20
Klas Myremark Bergsprängning, Jörlanda, 070-312 86 22
Lisas Bergsprängning AB, Långås, 070-593 12 79
Nitro Entreprenad AB, Göteborg, 0702-33 56 60
Reuterbratt Sprängtjänst AB, Jörlanda 0709-81 34 66
Roger Sprängare, Brålanda, 0706-655 38 79
Svensk Maskinbörning AB, Trollhättan, 0703-84 47 42
Svevia AB, Anläggning Göteborg, 070-371 23 64
Uddevalla Bergsprängning AB, Uddevalla, 070-557 02 20
Warlöfs' s Entreprenad & Anläggning AB, Kungsbacka, 073-141 46 69

Norra Sverige

Bysses Bergsprängning, Ramsele, 070-370 45 18
HSafety AB, Boliden, 0910-844 51
Kalle Sprängare, Bergsjö, 070-668 67 18
Lindströms Bergsprängning AB, Matfors, 073-841 80 57
NCC Industry AB Sverige Nord, Umeå, 070-330 10 68
Norrbottnens Bergteknik AB, Luleå, 070-625 02 36
Rocab Berg AB, Nordmaling, 070-203 85 56
Sollefteå Sprängtjänst AB, Sollefteå, 0620-163 50
Stens Bergbörning, Forsa, 070-372 99 77
Svevia AB Norr
Wallbergs Åkeri AB, Ljusdal, 0651-147 09
Västjämtdlands Sprängtjänst AB, Järpen 070-331 71 83
Å.G Sprängare AB, Robertsfors, 070-555 24 89

Utland

Bergsprängaren Bo Jansén Jomala-Åland +35-8-405 536 123
Voglers Eesti Ou Kunda +37-251 457 02

Passiva medlemmar

Andreassons Väg & Bygg AB
Lisa's Bergsprängning
Sten Gunnar Karlsson
Thorins Bergsprängning AB

Aktivt stödjande Partners

Absiktning Väst AB, Ansvarsbesiktning AB, Austin Sverige AB, Bjerking AB, Blome Sprängprodukter AB, Cesium AB, CME AB, Dahlgren & Mejner Teknikkonsult AB, Desrock AB, Drillit Scandinavia AB, Dundertech AB, EBS Rental AB, EPC - Sverige AB, Epiroc Sweden AB, Eurodrilling Center AB, Explosiv Utbildning AB, Explosivhund Miljö och Säkerhet AB, FORCIT Consulting AB, Forcic Sweden AB, Gruvteknik AB, HSafety AB, Impab AB, Infobric AB, Jehander, KCEM, Kruthansson AB, LIFA, LNT Järn & Sprängmedel AB, Metra Konsult AB, Mech Bergkompetens, Metron Miljökonsult AB, MP Entreprenad Service Borås AB Nitro Consult AB, Orica Mining Services Scandinavia AB, RBT - Rockbreaker Tools AB, Ruba Gummi AB, Sandvik Mining and Construction Sverige AB, Scandinavian Rock Equipment AB, S Ekströmkonsult AB, SMC AB, SMT Sweden AB, Sprängkonsult AB, SSE Sverige AB, Svensk Borslip och Maskinkonsult AB, SVEVIA AB, Sweco Civil AB, SWEDEQ AB, Tilia Consult AB, Transtronic AB, Yamamoto Rock Splitter AB, Yara AB, AFRY AB.

Säkerhet

Kvalitet

Miljö

www.bef.nu

BEF – det är vi som försätter berg

